

USNESENÍ

Samosoudce Okresního soudu v Mostě Mgr. Pavel Plich rozhodl dne 10. září 2014 v trestní věci obžalovaných :

- 1) Davida K [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]
- 2) Petra S [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]
- 3) Lucie Š [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted],

t a k t o :

Podle § 222 odst. 2 tr. řádu se trestní věc obžalovaných

1) Davida K [redacted],
nar. [redacted], bytem [redacted],

2) Petra S [redacted],
nar. [redacted], bytem [redacted],

3) Lucie Š [redacted],
nar. [redacted], bytem [redacted],

stíhaných pro skutek spočívající v tom, že dne 6.10.2010 na ohlášeném veřejném mítinku Dělnické strany sociální spravedlnosti okolo 15:30 hodin v Litvínově, na Masarykově náměstí, okres Most a následně od 17:00 hodin v Mostě, na 1. náměstí, za účasti veřejnosti, si vzájemně předávali a veřejně vystavovali vlajku s logem rozpuštěné politické Dělnické strany, a to vlajku s červeným ozubeným kolem na bílém pozadí s černými iniciály „DS“ uvnitř, přičemž tato symbolika odkazuje na symboliku hitlerovské organizace Deutsche Arbeitsfront a byla používána též nacistickým hnutím Hammerskinheads, českým neonacistickým hnutím Národní odpor a dalšími neonacistickými uskupeními,

postupuje Magistrátu města Mostu jako orgánu příslušnému rozhodovat o přestupcích.

pokračování

O d ů v o d n ě n í

Státní zástupce podal na obžalované dne 15.2.2011 obžalobu pro jednání shora popsané, v němž spatřuje přečin založení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 odst. 1 tr. zákoníku.

Soud v dané věci vynesl dne 13. dubna 2014 rozsudek, jímž všechny obžalované obžaloby v plném rozsahu zprostil, neboť skutek není trestným činem pro nedostatek zavinění v důsledku právního omylu.

K odvolání státního zástupce odvolací soud svým usnesením ze dne 28. května 2013 tento rozsudek zrušil s tím, že takový právní závěr je předčasný a že ho lze učinit toliko po doplnění dokazování znaleckým zkoumáním ze dvou oborů – jednak z oboru kriminalistika, specializace společenská závadovost textů a zástupné symboly a jednak z oboru sociální vědy, specializace politologie, extremismus a terorismus. Dále soudu I. stupně uložil, aby provedl důkaz rozsudkem Nejvyššího správního soudu ve věci rozpuštění Dělnické strany.

Soud I. stupně, vázán takovým pokynem soudu odvolacího, takto dokazování doplnil (pouze nemohl přibrat znalce z oboru kriminalistika, specializace společenská závadovost textů a zástupné symboly, jak požadoval odvolací soud, a to proto, že z dostupných databází soudních znalců v České republice vyplývá, že pro tuto specializaci je v České republice v seznamu znalců zapsán pouze jediný znalec, a to JUDr. PhDr. Ivo Svoboda, Ph.D., který je však pro své vulgární výroky na adresu tehdejšího obhájce obžalovaných JUDr. Petra Kočího, Ph.D. a obžalované Lucie Š. podjatý. Proto soud přibral znalce se specializací co nejvíce podobnou).

Na podkladě doplnění dokazování o tyto nově provedené důkazy soud dospěl k závěru, že není pochyb o tom, že Dělnická strana byla Nejvyšším správním soudem rozpuštěna a to proto, že její činnosti tento soud shledal jako extremistickou. Stejně tak je nepochybné, že na předmětném praporu (v obžalobě nesprávně označen jako „vlajka“) je vyobrazeno logo této rozpuštěné politické strany. Konečně soud považuje za prokázané, že obžalovaní dle svého vlastního vyjádření tento prapor veřejně drželi úmyslně, a to jako formu nesouhlasu s výše zmíněným rozsudkem Nejvyššího správního soudu. Nad rámec daného soud uzavírá, že právě vzhledem k neexistenci Dělnické strany pro její rozpuštění a nemožnosti považovat činnost obžalovaných za hnutí, které by v modifikované podobě navazovalo na její činnost, nelze uvažovat o kvalifikaci jednání obžalovaných jako přečinu podle § 403 odst. 1 tr. zákoníku, jak činí obžaloba, nýbrž maximálně jako přečinu projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a vhojí člověka ve smyslu § 404 tr. zákoníku.

Bylo tedy úkolem soudu posoudit, zda takový projev sympatií, který obžalovaní v konkrétním případě zvolili, dosahuje za daných okolností svým charakterem tak vysokou míru společenské škodlivosti, aby ho bylo nutné kvalifikovat jako přečin a postihovat ho prostředky trestní represe.

Za základ pro svou úvahu vzal soud ustanovení § 12 odst. 2 tr. zákoníku upravující zásadu subsidiarity trestní represe, podle něž je na místě uplatňovat trestní odpovědnost pachatele a trestně právní důsledky s ní spojené jen v tak společensky škodlivých případech, v nichž by uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu nepostačovalo.

Z výsledků dokazování se podává, že oblast závadových symbolů obecně je pro správní i represivní orgány České republiky značně problematická a tápou v ní. Jasným důkazem tohoto závěru je skutečnost, jak zmateně a nekonstantně přistupují právě k užívání symbolu ozubeného kola. Ačkoliv podobnost a návaznost symboliky Dělnické strany, a to jak ozubeného kola samotného, tak i barevného vyvedení, je dostatečně známa nejméně od konce druhé světové války, tedy téměř 70 let, přesto Ministerstvo vnitra České republiky bez nejmenších problémů Dělnické straně při její registraci takové logo povolilo a strana ho beztrestně několik let užívala. To, že jednoznačně odkazuje na symboliku nacistického hnutí začalo státním orgánům „vadit“ teprve několik měsíců poté, co došlo - a je více než dokreslující, že vládě se to podařilo dostatečně připravit až na podruhé - k rozpuštění Dělnické strany. Stát tak zde dosti rezignoval na svou úlohu postihovat extremismus včetně jeho vnějších projevů, svou bezradnost v tomto ohledu projevuje i nadále, neboť jen stěží si lze představit, že by nebyl sdílen kategorický názor vyslovený oběma znalci, a sice že Dělnická strana sociální spravedlnosti jednoznačně jak programově, tak personálně i symbolikou pokračuje v činnosti Dělnické strany. Znovu je tolerován symbol ozubeného kola včetně barevného provedení, byť jen z jedné čtvrtiny - ovšem přesně takové bylo podle vyjádření soudního znalce logo jedné z existujících nacistických politických stran fašistického Německa ! V mezidobí byla stejným ministerstvem zaregistrována i Dělnická mládež, která má naprosto shodné logo, jako užili obžalovaní, samozřejmě namísto písmene „S“ používá písmeno „M“ - a přitom ani soudu, ani znalci není známo, že za užívání takto nepokrytě odkazující symboliky byl v tomto státě kdokoliv trestně stíhán. Z pohledu obžalovaných musí být zákonitě nepochopitelné, proč za takové situace byli k trestnímu stíhání „vybráni“ právě oni, když navíc za užití stejného praporu před očima policie o několik dní dříve na mítinku v Lounech tato proti nim nikterak nezasáhla. Takové nejednání policejních orgánů - nota bene při znalosti vyjádření soudce NSS dr. Šimlůčka o tom, že používání symbolů DS zakázané není - v nich nutně muselo vyvolat přesvědčení, že žádnou trestnou činnost prostě nepáchají. Ostatně ještě ani v Litvínově jim policie v jejich jednání nikterak nebránila, těžko tak mohli očekávat, že po pár minutách bude jejich jednání najednou vyhodnoceno jako trestný čin se sazbou až na pět let odnětí svobody. Tvrzení policistů, že si za dobu přesunu z Litvínova do Mostu z internetu stáhli velice rozsáhlý rozsudek NSS, ten patřičně prostudovali a z jeho obsahu usoudili, že jde o trestnou činnost, je soudem hodnoceno jako nesmyslné a soud mu neuvěřil. A aby se paradoxnost celé situace dovršila, dostavila se obžalovaná Lucie Š. k jednomu z výsledků na policii v míkině se stejnou symbolikou a opět došlo zřejmě ke změně stanoviska policejních orgánů - za toto jednání obviněna nebyla. Tedy lze uzavřít, že policejní orgány si zcela nedůvodně vyselektovaly pouhý fragment ze série naprosto totožného jednání obžalovaných a pouze z něj je obvinili, zatímco většinu totožných skutků ponechávají bez postihu. To ovšem zcela odporuje povinnosti státu zajistit, aby občané v každém okamžiku byly rozumným způsobem srozuměni s tím, co společnost považuje za škodlivé a co nikoliv. Ostatně podle názoru soudu podloženého vyjádřením znalců u hlavního líčení nebyl podle logiky užitého v obžalobě navíc ani žádný důvod, proč by držení praporu se stejným logem červené barvy jen na černém podkladě (viz foto na č.l. 332 a 333) nemělo být postihováno stejně. Stejně tak zůstává nevysvětleno, proč policisté zadrželi jen oba muže a nikoliv také obviněnou Š., která se chovala naprosto stejně. Jednání policistů přítomných na místech činu bylo naprostým selháním a zdůvodňování jejich postupu před soudem místy až komické, a to ještě jde o policejní „specialisty“ extra školené na problematiku extremismu !

pokračování

S daným nejednoznačným a pro občana neuchopitelným postupem represivních orgánů v České republice značně kontrastuje způsob, jakým k oné problematice přistoupila Spolková republika Německo, která, jak se z daného podává, se s totalitní minulostí vypořádala zjevně podstatně lépe, než Česká republika, v níž se nerušeně veřejně vedle zcela nepokryté nacistické symboliky běžně užívá i symbolika rudé hvězdy, tedy pro totalitní komunistický režim stejně nejtýpější symbol, jaký pro nacistické Německo představuje hákový kříž. Totiž jak uvedl znalec dr. Zouhar, SRN jasně stanovila výčet zakázaných symbolů a dala tak svým občanům srozumitelně a jasně najevo, že jejich užívání bude trestat. Nic takového se v České republice do dnešních dnů nepodařilo, nejednotná je dokonce i praxe různých odvolacích soudů - takto lze odkázat usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8.11.2012 č.j. 10 To 390/2012-152, který obdobné jednání považuje maximálně za přestupek.

Na záběrech pořízených policejním kameramanem je vidět, že jednání obžalovaných ponechalo procházející veřejnost zcela lhostejnou, ostatně ani celému mítinku v podstatě nikdo kromě osob spojených s obžalovanými a samotnou DSSS nevěnoval pozornost, žádný občan nebyl pohoršen, nikdo přítomnost praporu nevnímal jako nějaký problém, provokaci, nikdo se na tím nepohoršoval. Obě akce jak v Litvínově, tak i v Mostě proběhly bez zájmu ostatních občanů, bez jakýchkoliv projevu sympatií či antipatií, ostatně ani v přednesených projevech nebyl žádný extremismus policejními orgány shledán.

Pokud soud vezme v úvahu motivaci obžalovaných, pak vyvstává otázka, zda v soudobém demokratickém režimu západního typu mají občané právo projevovat nesouhlas s rozhodnutím soudu a jakou formou. Zcela jistě nelze od obžalovaných očekávat či dokonce vyžadovat „potlesk“ a nadšení z toho, že politická strana, která jim byla sympatická a jejíž byli členy, byla rozpuštěna. Oni sami deklarují, že prapor drželi jen proto, že s rozsudkem rozpouštějícím „jejich“ politickou stranu nesouhlasí, přičemž obžalobě se současně nepodařilo v řízení prokázat žádnou jinou pohnutku. Dnes a denně jsou soudy vynášeny rozsudky, které jsou následně vyššími či mezinárodními soudy prohlašovány za nezákonné a jako takové rušeny. Skutečnost, že nějaký rozsudek vydal Nejvyšší správní soud, bez dalšího neznamena, že takový rozsudek je správný, zákonný a že všichni ho musí vnímat jako spravedlivý a nesmí proti němu protestovat. Podle názoru soudu jde tedy o zvážení, zda obžalovanými zvolená forma protestu je dostačující k tomu, aby jejich konání mohlo být považováno za tak závažné, aby nezbylo, než ho kvalifikovat a zejména postihnout jako trestný čin. Nebyl prokázán ani konkrétní důvod nesouhlasu s rozpuštěním. Kromě toho, že činnost DS byla obžalovaným sympatická lze uvažovat i o nesouhlasu s postupem jak vlády, tak i nakonec NSS při rozpuštění, zda byl dodržen zákonný proces takového postupu (navíc v případě vlády bylo prokázáno, že při prvé snaze dosáhnout rozpuštění DS nepotupovala správně a osud její návrh zamítl). Z chování obžalovaných, kteří beze slova, bez gest drželi v rukou onen prapor, nelze bez dalšího usuzovat, že tím jednoznačně museli projevovat jediné sympatie s ideologií DS. Byl to pouze projev nesouhlasu a jak výstižně uvedl znalec dr. Josef Zouhar, projev značně dětinský, který lze hodnotit spíše jako projev neúcty k rozhodnutí NSS. Soud je však přesvědčen, že občan není ničím zavazován jakýkoliv rozsudek akceptovat a že má plné právo s ním nesouhlasit. Jiná věc je, že je pro něj závazný a porušovat ho nesmí, např. snahou pokračovat v činnosti rozpuštěné strany, k čemuž však za bohorovného přihlížení státních orgánů stejně a to nikterak zastřeně dochází tak jako tak, pouze jinými osobami, které však paradoxně trestnímu postihu vystaveny nejsou.

Soud má za to, že snaha o kriminalizaci takových jednání, jako je držení praporu, nošení oděvů se zástupnými víceznačnými nápisy, butony a obdobné bagatelní jednání jako např. stíhání za číslici 88 na triku či červenobíločerné gumičky ve vlasech je výrazem neujasněnosti koncepce postupu represivních orgánů státu k takovým projevům jakožto nevypřádání se české společnosti s totalitními úseky její historie, ať již jde o nacismus či komunismus. Smyslem právní úpravy ochrany společenských zájmů je extremismus postihovat, avšak v jeho nebezpečných formách, a to tak nebezpečných, že je za nebezpečné považuje drtivá většina společnosti. Pokud k rozpoznání, že by vůbec mělo jít o jev společensky škodlivý, školené represivní orgány musejí z internetu stahovat rozsudky a následně potřebují najímat několik soudních znalců, pokud by obvykle vzdělanému občanu museli nebezpečnost oné symboliky vysvětlovat znalci, pak tento jev není dostatečně škodlivý pro společnost, neboť ta ani neví, že by to takové mělo být nebezpečné ergo trestné a pak se jedná o jevy natolik okrajové, že jejich postih trestním právem není na místě. Zde mají represivní orgány naopak roli, kterou plní nikoliv dostatečně. Soudu je z jeho rozhodovací činnosti známo několik případů, kdy na shromážděních extremistů v obvodu jeho působnosti, zejména v litvínovské části Janov, došlo k zaznamenání a zdokumentování několika desítek či spíše stovek zcela zjevných, násilných trestných činů, od ničení policejních aut a obecního majetku, přes sborové skandování rasistických urážek až po fyzického napadání jak policistů, tak i ostatních občanů, přičemž policejní orgány dokázaly před soud dostat pouze dva případy a z nichž jeden tak špatně důkazně podložený, že nezbylo, než obžalovaného zprostit obžaloby, přestože poškozený byl sražen k zemi a zkopán přímo před zraky policejní hlídky, která však ani nevystoupila ze svého automobilu. Z tohoto pohledu pak snaha trestně postihovat naprosto vedlejší a zástupné problémy zejména pouze symboly, vyznívá spíše jako akt neschopnosti zasáhnout proti skutečně nebezpečným projevům extremismu hlásícímu se k rasové nesnášenlivosti nacistického typu, při nichž pravidelně dochází k hromadnému násilí na lidech i majetku.

Jednou ze základních zásad, na nichž stojí trestní řízení, je zásada subsidiarity trestní represe, tedy že stát musí prostředky trestního práva uplatňovat zdrženlivě, jakožto ultima ratio, tedy pouze jako krajní prostředek až tehdy, když jiné sociálně politické a právní prostředky nejsou dostatečně efektivní k tomu, aby chránili hodnoty zásadního významu, hodnoty elementárně hodnocené jako skutečně významné, celospolečensky ceněné, tedy že trestněprávní řešení má být užito pouze jako skutečně poslední jediné možné ve vztahu k ostatní deliktivní právní úpravě, předně tak správněprávní.

Veden těmito úvahami tak soud jednání obžalovaných vyhodnotil jako nevhodný projev občanské neposlušnosti, který svou závažností rozhodně nedosahuje intenzity vyžadované zákonem pro trestný čin. Vzhledem k tomu, že při něm byl použit symbol odkazující na symboliku fašistického Německa a soud se ztotožňuje s názorem Krajského soudu v Hradci Králové, že by tím mohl být eventuelně spáchán přestupek, postoupil věc správnímu orgánu, jehož úkolem bude posoudit, zda takové užití praporu z dané pohnutky je porušením příslušného zákona, či nikoliv.

Proto soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku usnesení.

Poučení : Proti tomuto usnesení může státní zástupce podat stížnost do tří dnů od jeho

pokračování

oznámení prostřednictvím soudu zdejšího ke Krajskému soudu v Ústí nad
Labem. Stížnost má odkladný účinek

v Mostě 10.9.2014

Mgr. Pavel P l c h, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Alena Holovlasová

